

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2018 он ...дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ

/шинэчилсэн найруулга/

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ Нийтлэг үндэслэл

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь хуулийн этгээд шинээр үүсгэн байгуулсан, өөрчлөн байгуулсан, татан буулгасныг болон түүний мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлтийг улсын бүртгэлд бүртгэх, иргэн, хуулийн этгээд болон эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтанд лавлагаа олгох, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл хөтлөхтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн хууль тогтоомж

2.1.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Иргэний хууль, Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль, энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжоос бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Хуулийн этгээдийн төрөл, хэлбэрээс үл хамааран иргэний эрх зүйн чадвар нь улсын бүртгэлд бүртгүүлснээр үүсч, хуульд заасан журмын дагуу татан буугдаж, улсын бүртгэлээс хасагдсанаар дуусгавар болохтой холбогдсон харилцааг энэ хуулиар зохицуулна.

4 дүгээр зүйл.Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

4.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараахь нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1.“хуулийн этгээд” гэж Иргэний хуулийн 25.1-д заасан шинжийг агуулсан зохион байгуулалтын нэгдлийг;

4.1.2.“хуулийн этгээдийн нэр” гэж Иргэний хуулийн 27 дугаар зүйлд заасан, хуулийн этгээдийг бусад хуулийн этгээдээс ялгах зорилгоор хэрэглэх нэрийг;

4.1.3.“хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл” /цаашид “улсын бүртгэл” гэх/ гэж Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 3.1.3-т заасныг;

4.1.4. “хуулийн этгээдийн хувийн хэрэг” гэж улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд эх нотлох баримт бичгийн болон цахим хэлбэрээр байгаа, энэ хуулийн 11 дүгээр зүйлд заасан мэдээллийн бүрдлийг;

4.1.5. “үүсгэн байгуулах баримт бичиг” гэж эрх бүхий этгээдээс гаргасан хуулийн этгээд байгуулах шийдвэр, хуулийн этгээдийн дүрэм, хуульд заасан тохиолдолд үүсгэн байгуулах гэрээг;

4.1.6. “хуулийн этгээдийн мэдээлэл” гэж хуулийн этгээдийн хувийн хэрэгт агуулагдаж байгаа үүсгэн байгуулах баримт бичиг болон бусад мэдээллийг;

4.1.7. “улсын бүртгэлийн байгууллага” гэж энэ хуульд заасан хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, түүний орон нутаг дахь салбар байгууллагыг;

4.1.8. “улсын бүртгэлийн мэдээллийн сан” гэж Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан бүртгэлийн эх нотлох баримт бичгийн архив, цахим мэдээллийн сангийн бүрдлийг;

4.1.9. “бүртгэлийн цахим хэлбэр” гэж цахим сүлжээгээр дамжуулан улсын бүртгэлийн байгууллагад хандаж улсын бүртгэл хийлгэхийг;

4.1.10. “улсын бүртгэлийн гэрчилгээ” гэж тухайн хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэснийг нотолж, улсын бүртгэлийн байгууллагаас эрх бүхий этгээдэд цахим, эсхүл бичгийн хэлбэрээр олгох баримт бичгийг;

4.1.11. “эцсийн өмчлөгч” гэж Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 3.1.6-д заасныг.”

5 дугаар зүйл. Хуулийн этгээдийн иргэний эрх зүйн чадвар үүсэх үндэслэл

5.1. Хуулийн этгээдийн иргэний эрх зүйн чадвар нь улсын бүртгэлд бүртгүүлснээр үүснэ.

5.2. Хуулийн этгээд улсын бүртгэлд бүртгүүлэхээсээ өмнө иргэний эрх зүйн харилцаанд бие даан оролцохыг хориглоно.

5.3. Энэ хуулийн 5.2-т заасныг зөрчсөний улмаас бусдад гэм хор учруулсан бол буруутай этгээд уг гэм хорыг арилгана.

6 дугаар зүйл. Улсын бүртгэлийн үйлчилгээ авах хэлбэр

6.1. Улсын бүртгэлийн үйлчилгээг энэ хуульд заасны дагуу цахим, эсхүл бичгийн хэлбэрээр авч болно.

7 дугаар зүйл. Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн хураамж

7.1. Хуулийн этгээд улсын бүртгэлд бүртгүүлэхэд Улсын тэмдэгтийн хураамж, үйлчилгээний хөлс төлнө.

7.2.Энэ хуулийн 16.1-д заасан өргөдөл гаргагч улсын тэмдэгтийн хураамжийн төлбөрийг цахим хэлбэрээр төлж болно.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН БАЙГУУЛЛАГА, ТҮҮНИЙ ЧИГ ҮҮРЭГ

8 дугаар зүйл.Улсын бүртгэлийн байгууллага

8.1.Улсын бүртгэлийн байгууллага дараахь хуулийн этгээд, түүний салбар, төлөөлөгчийн газрыг бүртгэнэ:

- 8.1.1.нөхөрлөл;
- 8.1.2.компани;
- 8.1.3.холбоо /төрийн бус байгууллага/;
- 8.1.4.сан;
- 8.1.5.хоршоо;
- 8.1.6.шашны байгууллага;
- 8.1.7.нийтийн эрх зүйн хуулийн этгээд;
- 8.1.8.төрийн байгууллага, албан газар;
- 8.1.9.улсын төсөвт үйлдвэрийн газар;
- 8.1.10.аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар;
- 8.1.11.гадаадын хуулийн этгээд /компани, нөхөрлөл/-ийн төлөөлөгчийн

газар;

8.2.Гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрыг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын хуулийн этгээдийн бүртгэлийн асуудал хариуцсан нэгж бүртгэнэ.

8.3.Гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрыг бүртгэх журмыг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

8.4.Энэ зүйлийн 8.2-т зааснаас бусад хэлбэрийн хуулийн этгээдийг бүртгэх харьяаллыг энэ хуулийн 9.2-т заасан журмын дагуу тогтооно.

8.5.Энэ хуулийн 8.1.8, 8.1.9-д олон улсын байгууллага, Засгийн газрын тусгай сан, комисс, хороо, үндэсний зөвлөл хамаарахгүй.

8.6.Улсын дээд шүүх улс төрийн намыг энэ хууль болон бусад хуульд заасны дагуу бүртгэнэ.

9 дүгээр зүйл.Улсын бүртгэлийн байгууллагын эрх, үүрэг

9.1.Улсын бүртгэлийн байгууллага дараахь үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

9.1.1.Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан төрлийн хүрээнд улсын бүртгэл хөтлөх, энэ тухай хуульд заасны дагуу цахим хуудсаар нийтэд мэдээлэх;

9.1.2.хуулийн этгээд тус бүрд холбогдох мэдээллийг улсын бүртгэлийн мэдээллийн сангаас хэвлэж хуулийн этгээдийн хувийн хэрэгт хавсаргаж, архивт хүлээлгэн өгөх;

9.1.3.энэ хуулийн 10.5-д заасан журмын дагуу хуулийн этгээдийн хувийн хэрэг хөтлөх;

9.1.4.хуулийн этгээдийн хувийн хэргээс энэ хуульд заасан журмын дагуу лавлагаа олгох;

9.1.5.хуулийн этгээдийн нэрийн сан хөтлөх, түүнээс лавлагаа олгох;

9.1.6.улсын бүртгэлийн асуудлаар төрийн болон бусад байгууллагатай харилцан мэдээлэл солилцох;

9.1.7.улсын бүртгэлийн тухай хууль тогтоомж, эрх бүхий байгууллагаас гаргасан бусад шийдвэрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, биелэлтэд нь хяналт тавих, тэдгээрийг боловсронгуй болгох талаар саналаа холбогдох байгууллагад гаргах;

9.1.8.иргэн, хуулийн этгээдэд гэрчилгээ болон тамга, тэмдэг, баталгааны тэмдгийн хяналтын дугаарыг олгох, хүчингүй болгох, лавлагаа олгох;

9.1.9.улсын бүртгэлийн байгууллага нь гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрын тоо, тэдгээрийн эзэмшиж байгаа хувь, хэмжээ, үйл ажиллагааны чиглэлийн талаар нэгдсэн бүртгэл хөтөлж, энэ талаарх мэдээллийг хагас, бүтэн жилээр гаргаж, хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад мэдээлэх;

9.1.10.эрүүгийн хариуцлага хүлээсэн хуулийн этгээдийг бүртгэх, хуулийн этгээдэд оногдуулсан эрх хасах ялыг шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагатай хамтран хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах.

9.2.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл хөтлөх журмыг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

9.3.Энэ хуулийн 9.2-т заасан журмын дагуу улсын бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хэрэглэх баримт бичгийн загвар, маягт, заавар, хуулийн этгээдийн хэлбэрийн индексийг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын дарга батална.

9.4.Улсын бүртгэлийн байгууллага нууцын тухай хууль тогтоомжид зааснаас бусад улсын бүртгэлийн мэдээллийг өөрийн албан ёсны цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд мэдээлнэ.

9.5.Энэ хуулийн 9.4-д заасан цахим хуудсанд байршуулсан мэдээллийг улсын бүртгэлийн байгууллагын албан ёсны мэдээлэл гэж үзнэ.

9.6.Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ болон тамга, тэмдгийн хяналтын дугаарыг дараахь үндэслэлээр дахин олгоно:

9.6.1.гэрчилгээ болон тамга, тэмдэг ашиглах боломжгүйгээр элэгдэж хуучирсан, тамга, тэмдгийн өнгө, загвар, хэлбэрийг өөрчлөх хүсэлт гаргасан;

9.6.2.хуулийн этгээдийн мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлтийн хүрээнд гэрчилгээг дахин авах хүсэлт гаргасан;

9.6.3.гэрчилгээ болон тамга, тэмдгийг хаяж үрэгдүүлсэн;

9.6.4.улсын бүртгэлийг хүчингүйд тооцсоны улмаас гэрчилгээ болон тамга, тэмдгийг ашиглах боломжгүй болсон.

9.7.Тамга, тэмдгийг хаяж үрэгдүүлсэн тохиолдолд хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлтээр хүчингүйд тооцож, хяналтын дугаарыг улсын бүртгэгч ажлын 5 өдрийн дотор дахин олгоно.

9.8.Энэ зүйлийн 9.7-д зааснаас бусад тохиолдолд гэрчилгээ болон тамга, тэмдгийн хяналтын дугаарыг улсын бүртгэгч ажлын 2 өдрийн дотор дахин олгоно.

9.9.Тамга, тэмдэг, баталгааны тэмдэг хийлгэх үйл ажиллагаанд хяналт тавих, лавлагаа олгохтой холбогдсон журмыг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН ХУВИЙН ХЭРЭГ

10 дугаар зүйл.Хуулийн этгээдийн хувийн хэрэг бүрдүүлэх зарчим, хэлбэр

10.1.Хуулийн этгээдийн хувийн хэрэг бүрдүүлэх зарчим, хэлбэр нэгдмэл байна.

10.2.Хуулийн этгээдийн хувийн хэргийг улсын бүртгэлийн цахим мэдээллийн санд хөтлөхдөө улсын хэмжээний бусад мэдээллийн систем, сүлжээтэй харилцан уялдаатай байх зарчмыг удирдлага болгоно.

10.3.Хуулийн этгээдийн хувийн хэргийг цахим болон бичгийн хэлбэрээр бүрдүүлэн улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд давхар хөтөлнө.

10.4.Хуулийн этгээдийн хувийн хэргийг бичгийн хэлбэрээр бүрдүүлэхдээ холбогдох баримт бичгийг дугаарлан засвар оруулах боломжгүй байдлаар хадгална.

10.5.Хуулийн этгээдийн хувийн хэрэг хөтлөх журмыг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын дарга батална.

11 дүгээр зүйл.Хуулийн этгээдийн хувийн хэргийн агуулга

11.1.Хуулийн этгээдийн хувийн хэрэг дараахь мэдээллийг агуулна:

11.1.1.хуулийн этгээдийн нэр, регистрийн болон хувийн хэргийн дугаар;

11.1.2.хуулийн этгээдийн төрөл, хэлбэр, үйл ажиллагааны чиглэл;

11.1.3.хуулийн этгээдийн ерөнхий захиргаа оршин байгаа газрын албан ёсны хаяг, хэрэв байнгын ажиллагаатай ерөнхий захиргаа байхгүй бол тухайн

хуулийн этгээдийг итгэмжлэлгүйгээр төлөөлөх эрх бүхий этгээдийн оршин байгаа газрын хаяг;

11.1.4.хуулийн этгээдийг шинээр байгуулсан, эсхүл өөрчлөн байгуулсан тухай;

11.1.5.үүсгэн байгуулагчийн талаарх мэдээлэл;

11.1.6.үүсгэн байгуулах баримт бичиг;

11.1.7.өөрчлөн байгуулах замаар шинээр байгуулагдсан болон үйл ажиллагаа нь зогссон хуулийн этгээд тус бүрийн эрх залгамжлалын талаар;

11.1.8.хуулийн этгээдийн мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлтийн тухай мэдээлэл, түүнийг бүртгэсэн он, сар, өдөр;

11.1.9.компанийн хувьд үүсгэн байгуулах баримт бичигт заасан хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ;

11.1.10.хуулийн этгээдийн гүйцэтгэх удирдлагын овог, эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, иргэний үнэмлэхийн хуулбар, гадаадын иргэн бол хөрөнгө оруулагчийн гадаад паспортын хуулбар;

11.1.11.хуулийн этгээд нь салбар, төлөөлөгчийн газартай бол түүний оршин байгаа газрын албан ёсны хаяг, эрх бүхий этгээдийн иргэний үнэмлэхийн хуулбар;

11.1.12.хуулийн этгээдийн эрх барих байгууллагын гишүүдийг сонгосон, өөрчилсөн үүсгэн байгуулагчдын шийдвэр, хурлын тэмдэглэл;

11.1.13.төрийн эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд хориг тавьсан, цуцалсан тухай баримт бичиг, хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлт, шийтгэлийн хуудас;

11.1.14.ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл эзэмшиж байгаа хуулийн этгээдийн эцсийн өмчлөгч болон түүний хувьцаа, хувь оролцоо, саналын эрхийн талаархи мэдээлэл.

11.2.Хуулийн этгээдийн хувийн хэрэг дэх мэдээлэлд өөрчлөлт оруулах тохиолдолд баримт бичгийн эх хувь болон өмнө нь орсон өөрчлөлтийн талаарх мэдээллийг хэвээр хадгална.

11.3.Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол энэ зүйлийн 11.1-д заасан мэдээлэлд өөрчлөлт оруулах тухай шийдвэр, бусад баримт бичгийг тухайн хуулийн этгээд ажлын 15 өдрийн дотор улсын бүртгэлийн байгууллагад хүргүүлнэ.

11.4.Эрх бүхий төрийн байгууллагаас зөвшөөрөл авч бүртгүүлдэг өөрчлөлтийн хувьд тухайн байгууллагын зөвшөөрөл олгосон шийдвэрийг хүлээн авсан өдрөөс хойш энэ зүйлийн 11.3-т заасан хугацааг тооцно.

11.5.Хуулийн этгээд нь үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлөө бүртгүүлж болох бөгөөд улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний хүчинтэй хугацааг тэмдэглэнэ.

11.6.Энэ хуулийн 11.1.14-д заасан эцсийн өмчлөгчийн мэдээлэл өөрчлөгдсөн тохиолдолд холбогдох татварыг төлсөн талаарх татварын албаны тодорхойлолтыг үндэслэн өөрчлөлтийг бүртгэнэ.

12 дугаар зүйл.Хуулийн этгээдийн хувийн хэргээс лавлагаа олгох

12.1.Улсын бүртгэлийн байгууллага хуулийн этгээдийн хувийн хэргээс лавлагаа авах тухай хүсэлт хүлээн авснаас хойш ажлын 3 өдрийн дотор холбогдох этгээдэд лавлагаа олгоно.

12.2.Хуулийн этгээдийн хувийн хэргийн лавлагааг дараахь хэлбэрээр олгоно:

12.2.1.бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр;

12.2.2.шаардлагатай гэж үзвэл холбогдох баримт бичгийн хуулбараар.

12.3.Улсын бүртгэлийн байгууллага хуулийн этгээдийн хувийн хэргээс лавлагаа олгохдоо Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 23.2-т заасны дагуу үйлчилгээний хөлсний талаарх Засгийн газрын тогтоолыг мөрдөнө.

12.4.Эрх бүхий төрийн байгууллага, албан тушаалтны бичгийн хэлбэрээр ирүүлсэн албан хүсэлтээр олгох лавлагаанд энэ хуулийн 12.3 дахь хэсэг хамаарахгүй.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ ШИНЭЭР БАЙГУУЛСАН ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙГ УЛСЫН БҮРТГЭЛД БҮРТГЭХ

13 дугаар зүйл.Улсын бүртгэлд бүртгэх хугацаа

13.1. Хуульд өөрөөр заагаагүй бол улсын бүртгэлийн байгууллага энэ хуулийн 17.1-17.3-т заасан баримт бичгийг бүрэн гүйцэд хүлээн авснаас хойш гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжийг бүртгэх эсэх талаар ажлын 10 өдрийн дотор, бусад хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэх эсэх талаар ажлын 2 өдрийн дотор шийдвэр гаргаж, энэ тухай өргөдөл гаргагчид бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр мэдэгдэнэ.

13.2.Улсын бүртгэлийн байгууллага энэ зүйлийн 13.1-д заасны дагуу хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэхээс татгалзсан тохиолдолд өргөдөл гаргагчид татгалзаж байгаа үндэслэлийг мэдэгдэлд дурьдана.

13.3.Өргөдөл гаргагч энэ зүйлийн 13.2-т заасны дагуу бүртгэхээс татгалзсан зөрчлийг арилгасны дараа бүртгүүлэх хүсэлтийг дахин гаргаж болно.

13.4.Цахим хэлбэрээр өргөдөл гаргагч энэ хуулийн 13.1-д заасны дагуу улсын бүртгэлд бүртгэх тухай мэдэгдэл хүлээн авсан өдрөөс хойш энэ хуулийн 17.1-17.3-т заасан, эх хувь нь шаардлагатай баримт бичгийг өөрийн иргэний үнэмлэхийн хамт

холбогдох улсын бүртгэлийн байгууллагад ажлын 5 өдрийн дотор биечлэн авч ирснээр бүртгэл албан ёсоор баталгаажна.

13.5.Өргөдөл гаргагч энэ хуулийн 17.1-17.3-т заасан баримт бичгийг цахим хэлбэрээр ирүүлэхдээ гарын үсгээ Цахим гарын үсгийн тухай хуульд заасны дагуу баталгаажуулсан тохиолдолд энэ хуулийн 13.4 дэх хэсэг хамаарахгүй.

13.6.Хуулийн этгээд өөрчлөгдсөнөөр шинээр байгуулагдсан хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэх хугацаа энэ хуулийн 13.1-д заасантай нэгэн адил байна.

14 дүгээр зүйл.Хуулийн этгээдийн нэр баталгаажуулах

14.1.Шинээр, өөрчлөн байгуулах замаар байгуулагдах болон хуулийн этгээдийн нэр өөрчлөх тохиолдолд нэр авах хүсэлтийг хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулагч, гүйцэтгэх удирдлага, итгэмжлэлээр эрх олгогдсон бусад этгээд улсын бүртгэлийн байгууллагад харьяалал харгалзахгүй гаргана.

14.2.Улсын бүртгэлийн байгууллага Иргэний хуулийн 27 дугаар зүйлд зааснаас гадна дараахь ерөнхий шаардлагыг хангасан хуулийн этгээдийн нэрийг баталгаажуулна:

14.2.1.кирилл үсгээр илэрхийлэгдсэн;

14.2.2.бусад хуулиар хориглоогүй;

14.3.Өргөдөл гаргагч шинээр болон өөрчлөн байгуулагдсан хуулийн этгээдийг бүртгүүлэх өргөдлийг тухайн хуулийн этгээдийн нэрийг баталгаажуулснаас хойш 30 өдрийн дотор улсын бүртгэлийн байгууллагад гаргана.

14.4.Энэ зүйлийн 14.3-т заасан хугацааг 2 удаа сунгаж болно.

14.5.Хуулийн этгээдийг бүртгүүлэх өргөдлийг энэ хуулийн 14.3, 14.4-д заасан хугацаанд гаргаагүй бол хуулийн этгээдийн нэрийн баталгаажуулалт хүчингүй болох бөгөөд энэ тохиолдолд хуулийн этгээдийн нэр авах хүсэлтийг энэ хуульд заасны дагуу дахин гаргаж болно.

14.5.Хуулийн этгээдийн нэр баталгаажуулах талаар иргэн, хуулийн этгээд хүсэлт гаргах, түүнд тавигдах шаардлага, нэр баталгаажуулахтай холбогдсон журмыг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

14.6.Хуулийн этгээд татан буугдсан, нэрээ өөрчилснийг улсын бүртгэлд бүртгэснээс хойш 30 өдрийн дараа тухайн нэрийг олгож болно.

15 дугаар зүйл.Шинээр байгуулсан хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгүүлэх өргөдөл гаргах

15.1.Өргөдөл гаргагч шинээр байгуулах хуулийн этгээдийг бүртгүүлэх өргөдлийг улсын бүртгэлийн байгууллагад гаргана.

15.2.Өргөдөлд дараахь үндсэн мэдээллийг тусгана:

15.2.1.өргөдөл гаргасан он, сар, өдөр;
15.2.2.хуулийн этгээдийн нэр;
15.2.3.энэ хуулийн 8.1-д заасан хуулийн этгээдийн хэлбэр;
15.2.4.хуулийн этгээдийн хаяг;
15.2.5.хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулагчийн талаарх мэдээлэл;
15.2.6.хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ;
15.2.7.эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл;
15.2.8.хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаа явуулах хугацаа;
15.2.9.өргөдөл гаргагчийн мэдээлэл;
15.2.10.ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдийн хувьд эцсийн өмчлөгч болон түүний хувьцаа, хувь оролцоо, саналын эрхийн талаархи мэдээлэл.

15.3.Энэ хуулийн 16.1-д заасан өргөдөл гаргагч энэ хуулийн 9.3-т заасан баталсан маягтын дагуу өргөдөл гаргаж, гарын үсэг зурж баталгаажуулах бөгөөд өргөдлийг цахим хэлбэрээр гаргасан бол цахим гарын үсгээр баталгаажуулж болно.

16 дугаар зүйл.Өргөдөл гаргах эрх бүхий этгээд

16.1.Улсын бүртгэлд бүртгүүлэх тухай өргөдлийг өргөдөл гаргах эрх бүхий дараахь этгээдийн аль нэг нь гаргаж болно:

16.1.1.хуулийн этгээдийн гүйцэтгэх удирдлага;
16.1.2.хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулагч;
16.1.3.хуулийн этгээдийг итгэмжлэлгүйгээр төлөөлөх эрх бүхий албан тушаалтан;

16.1.4.хуулийн этгээд татан буугдах тохиолдолд татан буулгах комиссын дарга;

16.1.5.итгэмжлэлээр эрх олгогдсон бусад этгээд.

17 дугаар зүйл.Улсын бүртгэлд бүртгүүлэхэд шаардах баримт бичиг

17.1.Өргөдөл гаргагч шинээр байгуулсан хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгүүлэхдээ дараахь баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

17.1.1.хуулийн этгээдийн нэрийн баталгаажуулалт;
17.1.2.баталсан маягтын дагуу гаргасан өргөдөл;
17.1.3.үүсгэн байгуулах баримт бичиг буюу хуулийн этгээд байгуулсан шийдвэр /тогтоол/, дүрэм, хуульд заасан тохиолдолд үүсгэн байгуулах гэрээ;

17.1.4.шаардлагатай тохиолдолд итгэмжлэл;
17.1.5.улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт;
17.1.6.хувь нийлүүлсэн хөрөнгө болохыг нотолсон баримт;
17.1.7.үүсгэн байгуулагч, гүйцэтгэх удирдлагын цахим үнэмлэхийн хуулбар;

17.1.8.хуулийн этгээдийн хаягийн нотлох баримт.

17.2.Гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгж нь энэ хуулийн 17.1-д зааснаас гадна дараахь баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

17.2.1.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 21.1-д заасны дагуу гадаадын төрийн өмчит хуулийн этгээд үүсгэн байгуулагчаар оролцож байгаа бол гадаадын хөрөнгө оруулахыг зөвшөөрсөн эрх бүхий байгууллагын шийдвэр;

17.2.2.хоёр буюу түүнээс дээш этгээд хамтран байгуулж байгаа бол хувьцаа эзэмшигчдийн хооронд байгуулсан гэрээ;

17.2.3.гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагч нь гадаадын иргэн бол паспорт, түүнийг орлох баримт бичиг, хуулийн этгээд бол гадаадын хуулийн этгээдийн бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар;

17.2.4.гадаадын хөрөнгө оруулагч мөнгөн хөрөнгө, бэлэн мөнгө, хөдлөх эд хөрөнгө, оюуны өмчөөр хөрөнгө оруулалт хийж байгаа бол гадаад улсаас мөнгөн хөрөнгө шилжүүлснийг нотолсон банкны тодорхойлолт, дансны хуулга, гаалийн байгууллагын мэдүүлэг, эрх бүхий байгууллагаас олгосон гэрчлэх баримт бичиг.

17.3.Нөхөрлөлийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 4-т заасны дагуу хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх гадаадын хөрөнгө оруулалттай хязгаарлагдмал хариуцлагатай нөхөрлөл нь энэ хуулийн 17.1, 17.2-т заасан баримт бичгээс гадна дараахь баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

17.3.1.гадаадын хөрөнгө оруулалттай хязгаарлагдмал хариуцлагатай нөхөрлөлийн гишүүн тус бүрд хууль зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас олгосон бүртгэлийн гэрчилгээ;

17.3.2.гадаад улс дахь хуулийн этгээдийн нэрийн өмнөөс үйл ажиллагаа явуулах бол тухайн байгууллагын зөвшөөрөл болон өргөдөл гаргагч нь тус байгууллагын гишүүн бөгөөд эрх олгосон болохыг нотолсон тодорхойлолт;

17.3.3.энэ хуулийн 17.3-т заасан хуулийн этгээд нь тухайн улсдаа хууль тогтоомжийн хүрээнд байгуулагдан үйл ажиллагаа явуулдаг тухай эрх бүхий байгууллагын тодорхойлолт, эсхүл хуулийн этгээдийн бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар.

17.4.Энэ хуулийн 17.1-17.3-т заасан баримт бичиг нь монгол хэлээр байх бөгөөд гадаад хэлээр үйлдсэн баримт бичгийг орчуулж, хавсаргана.

17.5.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол улсын бүртгэлийн байгууллага өргөдөл гаргагчаас энэ хуулийн 17.1-17.3-т зааснаас бусад баримт бичгийг шаардахгүй.

17.6.Улсын бүртгэлийн байгууллага нь өргөдлийг бичгийн, эсхүл цахим хэлбэрээр хүлээн авсан бол баримт бичгийн жагсаалт, хүлээн авсан он, сар, өдөр, цаг, минут бүхий мэдээллийг өргөдөл гаргагчид бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр хүргүүлнэ.

18 дугаар зүйл.Шинээр байгуулсан хуулийн этгээдийг бүртгэх

18.1.Энэ хуулийн 13.1-д заасан улсын бүртгэлийн байгууллагын шийдвэр нь улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд тухайн хуулийн этгээдийг бүртгэх, хуулийн этгээдийн хувийн хэргийн дугаар олгох үндэслэл болно.

18.2.Цахим хэлбэрээр өргөдөл гаргасан тохиолдолд улсын бүртгэлийн байгууллага энэ хуулийн 13.4-д заасны дагуу эх хувиар авч ирсэн баримт бичгийг цахим хэлбэрээр ирүүлсэн баримт бичигтэй тулган нягталсны дараа тухайн хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичгийн эхний хуудас дээр хуулийн этгээдийн хувийн хэргийн дугаар, он, сар, өдөр бүхий баталгааны тэмдэг, бусад хуудас дээр улсын бүртгэгчийн тэмдэг дарснаар хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэсэнд тооцно.

18.3.Өргөдлийг бичгээр гаргасан тохиолдолд улсын бүртгэлийн байгууллага эх баримтыг улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд оруулж тухайн хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичгийн эхний хуудас дээр хуулийн этгээдийн хувийн хэргийн дугаар, он, сар, өдөр бүхий баталгааны тэмдэг, бусад хуудас дээр улсын бүртгэгчийн тэмдэг дарснаар хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэсэнд тооцно.

18.4.Улсын бүртгэлийн байгууллага нь хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэснийг нотолсон хуулийн этгээдийн хувийн хэргийн болон регистрийн дугаар бүхий улсын бүртгэлийн цахим гэрчилгээг өргөдөл гаргагч хэвлэн авах боломжтойгоор улсын бүртгэлийн цахим мэдээллийн санд байршуулж болно.

18.5.Улсын бүртгэлийн байгууллага нь өргөдөл гаргагчийн хүсэлтээр улсын бүртгэлийн гэрчилгээг үнэт цаасан дээр хэвлэж, баталгаажуулан олгож болно.

18.6.Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний загварыг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

19 дүгээр зүйл.Бүртгэхээс татгалзах

19.1.Улсын бүртгэлийн байгууллага хуулийн этгээд шинээр байгуулсан, өөрчлөн байгуулсан, татан буулгасныг болон түүний мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлтийг дараахь тохиолдолд улсын бүртгэлд бүртгэхээс татгалзана:

19.1.1.улсын бүртгэлд бүртгүүлэхээр ирүүлсэн баримт бичгийн бүрдэл дутуу;

19.1.2.үүсгэн байгуулах баримт бичиг энэ хууль болон бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагыг хангаагүй;

19.1.3.өргөдөл гаргагч хууль тогтоомжид заасан баримт бичгийг хуурамчаар бүрдүүлсэн;

19.2.Өргөдөл гаргагч нь энэ хуулийн 19.1-д заасан улсын бүртгэлд бүртгэхээс татгалзсан зөрчлийг арилгасны дараа улсын бүртгэлд бүртгүүлэхээр дахин хүсэлт гаргаж болно.

19.3.Хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэхээс татгалзсан тухай шийдвэрийг өргөдөл гаргагч үндэслэлгүй гэж үзвэл шүүхэд гомдол гаргаж болно.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ
ӨӨРЧЛӨН БАЙГУУЛАХ ЗАМААР ШИНЭЭР БАЙГУУЛАГДСАН ХУУЛИЙН
ЭТГЭЭДИЙГ УЛСЫН БҮРТГЭЛД БҮРТГЭХ

20 дугаар зүйл.Өөрчлөн байгуулах замаар шинээр байгуулагдсан хуулийн
этгээдийг бүртгүүлэх өргөдөл гаргах

20.1.Хуулийн этгээдийг өөрчлөн байгуулах замаар шинээр байгуулагдсан хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 13.4, 15.1, 16.1-д заасны дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлэх өргөдөл гаргана.

20.2.Өргөдөлд энэ хуулийн 15.2-т зааснаас гадна үйл ажиллагаа нь зогссон хуулийн этгээдийн тухай мэдээллийг тусгана.

21 дүгээр зүйл.Улсын бүртгэлд бүртгүүлэхэд шаардах баримт бичиг

21.1.Өөрчлөн байгуулах замаар шинээр байгуулагдсан хуулийн этгээд улсын бүртгэлд бүртгүүлэхэд дараахь баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

21.1.1.хуулийн этгээдийн нэрийн баталгаажуулалт;
21.1.2.баталсан маягтын дагуу гаргасан өргөдөл;
21.1.3.үүсгэн байгуулах баримт бичиг буюу өөрчлөн байгуулсан тухай шийдвэр /тогтоол/, шинэчилсэн дүрэм, хуульд заасан бол гэрээ;

21.1.4.улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт;
21.1.5.шаардлагатай тохиолдолд итгэмжлэл;
21.1.6.энэ хуулийн 11.1.7-д заасан эрх залгамжлалын талаарх өөрчлөлтийг оруулсан үүсгэн байгуулах баримт бичиг;

21.1.7.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 21.1-д заасны дагуу гадаадын хөрөнгө оруулахыг зөвшөөрсөн эрх бүхий байгууллагын шийдвэр;

21.1.8.өөрчлөн байгуулагдах үеийн санхүүгийн тайлан, тэнцэл;
21.1.9.улсын бүртгэлийн гэрчилгээ;
21.1.10.нэгдэх, нийлэх тохиолдолд Өрсөлдөөний тухай хуулийн 8.1-д заасны дагуу өрсөлдөөний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын дүгнэлт;

21.1.11.санг өөрчлөн байгуулах тохиолдолд Иргэний хуулийн 38.3-т заасны дагуу эд хөрөнгийг шилжүүлсэн тухай холбогдох байгууллагын шийдвэр.

22 дугаар зүйл.Өөрчлөн байгуулах замаар шинээр байгуулагдсан
хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэх

22.1.Хуулийн этгээдийг нийлүүлэх замаар өөрчлөн байгуулах тохиолдолд нийлсэн хуулийн этгээд тус бүрийн үйл ажиллагааг дуусгавар болсонд тооцож улсын бүртгэлээс хасах бөгөөд шинээр байгуулагдсан хуулийн этгээдийн мэдээллийг улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд бүртгэнэ.

22.2.Нэгтгэх замаар өөрчлөн байгуулах тохиолдолд нэгдэж байгаа хуулийн этгээд тус бүрийн үйл ажиллагааг дуусгавар болсонд тооцож улсын бүртгэлээс хасах бөгөөд нэгтгэж байгаа хуулийн этгээдийн мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлтийг улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд бүртгэнэ.

22.3.Хуваах замаар өөрчлөн байгуулах тохиолдолд хуваагдаж байгаа хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаа дуусгавар болсонд тооцож улсын бүртгэлээс хасах бөгөөд шинээр байгуулагдсан хуулийн этгээд тус бүрийн мэдээллийг улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд бүртгэнэ.

22.4.Тусгаарлах замаар өөрчлөн байгуулах тохиолдолд шинээр байгуулагдсан хуулийн этгээд тус бүрийн бүртгэлийг улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд бүртгэнэ.

22.5.Хуулийн этгээдийн хэлбэр өөрчлөгдөх тохиолдолд тухайн хуулийн этгээдийн үйл ажиллагааг дуусгавар болсонд тооцож, шинээр байгуулагдсан хуулийн этгээдийн мэдээллийг улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд бүртгэнэ.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН МЭДЭЭЛЭЛД ОРУУЛСАН ӨӨРЧЛӨЛТИЙГ УЛСЫН БҮРТГЭЛД БҮРТГЭХ

23 дугаар зүйл.Хуулийн этгээдийн мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлтийг бүртгүүлэхэд шаардах баримт бичиг

23.1.Хуулийн этгээдийн мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлтийг улсын бүртгэлд бүртгүүлэхэд дараахь баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

23.1.1.нэр өөрчлөх тохиолдолд шинээр олгосон нэрийн баталгаажуулалт, өдөр тутмын сонинд зарлуулсан зар;

23.1.2.баталсан маягтын дагуу гаргасан өргөдөл;

23.1.3.үүсгэн байгуулах баримт бичигт өөрчлөлт оруулах тухай үүсгэн байгуулагч, эрх бүхий байгууллагын шийдвэр /тогтоол/, хурлын тэмдэглэл;

23.1.4.үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан өөрчлөлт;

23.1.5.шаардлагатай тохиолдолд итгэмжлэл;

23.1.6.улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт;

23.1.7.дүрэмд өөрчлөлт оруулах тохиолдолд шинэчилсэн дүрэм, хуульд заасан тохиолдолд шинэчилсэн гэрээ эсхүл гэрээний нэмэлт, өөрчлөлт;

23.1.8.хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд өөрчлөлт оруулах тохиолдолд баталгаажсан санхүүгийн тайлан, тэнцэл;

23.1.9.хаягийн нотлох баримт;

23.1.10.улсын бүртгэлийн гэрчилгээ.

23.2.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол улсын бүртгэлийн байгууллага өргөдөл гаргагчаас энэ хуулийн 23.1-д зааснаас бусад баримт бичгийг шаардахгүй.

23.3.Хуулийн этгээдийн эрх шилжүүлэх өөрчлөлтийг улсын бүртгэлд бүртгүүлэхэд дараахь баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

23.3.1. баталсан маягтын дагуу гаргасан өргөдөл;

23.3.2. эрх шилжүүлж байгаа тухай үүсгэн байгуулагчийн шийдвэр /тогтоол/, хурлын тэмдэглэл;

23.3.3. дүрэмд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт;

23.3.4. Иргэний хуульд заасан холбогдох гэрээ эсхүл өв залгамжлах эрхийн гэрчилгээ /нотариатаар гэрчлүүлсэн/;

23.3.5. улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт;

23.3.6. улсын бүртгэлийн гэрчилгээ.

23.4. Хуулийн этгээдийн мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлтийг улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлэх өргөдлийг энэ хуулийн 13.4, 15.1, 16.1-д заасны дагуу гаргана.

ДОЛДУГААР БҮЛЭГ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙГ ТАТАН БУУЛГАСНЫГ УЛСЫН БҮРТГЭЛД БҮРТГЭХ

24 дүгээр зүйл. Хуулийн этгээдийг татан буулгасан тухай улсын бүртгэлийн байгууллагад мэдэгдэх

24.1. Хуулийн этгээдийг татан буулгах тухай шийдвэр гаргасан эрх бүхий этгээд ажлын 15 өдрийн дотор холбогдох улсын бүртгэлийн байгууллагад бичгээр мэдэгдэж, татан буулгах тухай шийдвэрийн эх хувийг мэдэгдэлд хавсаргана.

24.2. Иргэний хуулийн 32.3-т заасны дагуу татан буулгах комисс тухайн хуулийн этгээдийг татан буулгасан тухай нийтэд мэдээлснээс хойш хоёроос зургаан сарын дараа уг хуулийн этгээдийг татан буулгаж дууссан тухай холбогдох баримт бичгийг бүрдүүлэн улсын бүртгэлийн байгууллагад хүргүүлнэ.

24.3. Энэ зүйлийн 24.1-д заасан баримт бичгийг үндэслэн улсын бүртгэлийн байгууллага тухайн хуулийн этгээдийг татан буулгасныг улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд бүртгэнэ.

24.4. Хуулийн этгээдийг татан буулгасан тухай мэдээллийг улсын бүртгэлд бүртгэснээс хойш тухайн хуулийн этгээдийн мэдээлэлд өөрчлөлт оруулахгүй.

25 дугаар зүйл. Хуулийн этгээдийг татан буулгасныг улсын бүртгэлд бүртгүүлэхэд шаардах баримт бичиг

25.1. Хуулийн этгээдийг татан буулгасныг улсын бүртгэлд бүртгүүлэхэд Иргэний хуулийн 32.2-т заасан татан буулгах комисс дараахь баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

25.1.1. баталсан маягтын дагуу гаргасан өргөдөл;

25.1.2. татан буулгах тухай эрх бүхий байгууллагын шийдвэр /тогтоол/;

25.1.3. дуусгалтын тайлан;

25.1.4.улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт;
25.1.5.татвар төлөгчийн хасалтын карт;
25.1.6.өртэй эсэх талаар шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын лавлагаа;

25.1.7.татан буулгасан тухай өдөр тутмын сонинд зарлуулсан зар.

25.2.Хуулийн этгээдийг татан буулгасныг улсын бүртгэлд бүртгүүлэх өргөдлийг энэ хуулийн 13.4, 15.1, 16.1-д заасны дагуу гаргана.

25.3.Хуулийн этгээдийг дампуурсанд тооцсон, хуулийг удаа дараа буюу ноцтой зөрчсөн, эсхүл хуульд заасан бусад үндэслэлээр татан буулгасан тухай шүүхийн шийдвэрийг энэ хуулийн 24.1-д заасан хугацаанд улсын бүртгэлийн байгууллагад ирүүлнэ.

26 дугаар зүйл.Хуулийн этгээдийг татан буулгасныг бүртгэх

26.1.Улсын бүртгэлийн байгууллага нь татан буугдсан хуулийн этгээдийн тухай мэдээллийг улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд оруулснаар тухайн хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлээс хассанд тооцно.

26.2.Улсын бүртгэлийн байгууллага хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлээс хассан тухайгаа Иргэний хуулийн 32.11-д заасны дагуу цахим хуудсаар нийтэд тухай бүр мэдээлнэ.

26.3.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хууль тогтоомжийг ноцтой зөрчсөн хуулийн этгээдийг татан буулгах талаар улсын бүртгэлийн байгууллага шүүхэд нэхэмжлэл гаргаж болно.

НАЙМДУГААР БҮЛЭГ БУСАД ЗҮЙЛ

27 дугаар зүйл.Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

27.1.Энэ хуулийг зөрчсөн албан тушаалтны үйлдэл нь гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

27.2.Энэ хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль, эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

28 дугаар зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

28.1.Энэ хуулийг 2018 оны ... дугаар сарын ...-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.